

## Obchodní firma (firma)

název, pod nímž je podnikatel zapsán v obchodním rejstříku

podnikatel je povinen činit právní úkony pod svou firmou

dříve: obchodní jméno = název každého podnikatele  
(zapsaného i nezapsaného v OR)

## Kdo nemá firmu:

### ➔ podnikatel nezapsaný v obchodním rejstříku

- fyzická osoba – podniká pod svým jménem a příjmením
- právnická osoba – podniká pod svým názvem

### ➔ nepodnikatel

- např. občan, stát, státní organizace, sdružení, nadace, obecně prospěšná společnost, apod.

## Jak se tvoří obchodní firma ?

### Podnikatelé-fyzické osoby

- **Kmen:** jméno a příjmení
- **Dodatek:** odlišující osobu podnikatele (osobní)  
odlišující druh podnikání (věcný)  
odlišující obojí (smíšený)  
odlišující jiné (místo podnikání, příp. fantazijní dodatek)

### Podnikatelé-právnícké osoby

- **Kmen:** název ( tzv. firemní kmen osobní, věcný, smíšený, fantazijní)
- **Dodatek:** označující právní formu (např. veřejná obchodní společnost, kom. spol., s.r.o., akciová společnost)

## Základní zásady obchodní firmy

- ➔ ***individualizace a identifikace podnikatele***
- ➔ ***jednotnosti obchodní firmy***
- ➔ ***pravdivosti a přiměřenosti obchodní firmy***
- ➔ ***nezaměnitelnosti (výlučnosti) firmy (§ 10 odst.1)***
- ➔ ***zákaz klamavosti firmy (§ 10 odst.1)***

**3 Cmo 426/95:** žalobce „SOREA, spol. s r. o.“

žalovaný „Soukromá reklamní agentura, s.r.o.“

Pokud je osvědčeno, že žalovaný **běžně užívá** nikoli své plné obchodní jméno, ale jeho **zkratku**, jež je však totožná s obchodním jménem žalobce, pak při posuzování podmínek pro vydání předběžného opatření, pokud jím má být uložena povinnost zdržet se tohoto užívání, je možno dovodit, že je zde dána značná pravděpodobnost odůvodněnosti tvrzení žalobce, že jednání žalovaného **narušuje jeho výlučná práva k obchodnímu jménu**.  
(Rozhodnutí VS Praha)

**3 Cmo 87/92:** navrhovatelka „VPP, a.s. P.“ (arbitrážní žádost)

odpůrkyně „Výroba počítačových programů, a.s. se sídlem v Z.“

**Zkratka obchodního jména** (složená např. z počátečních písmen slov, jež tvoří kmen obchodního jména) **není chráněna** podle § 12 obch. zák.  
(Rozhodnutí VS Praha)

**3 Cmo 238/9:** žalobce „REKIS – Praha, spol. s r. o.“

žalovaný „REKIS – rekonstrukce, inženýrské sítě spol. s r.o.“

Je nerozhodné, že rejstříkový soud povolil žalovanému zápis jeho obchodního jména, jehož **zaměnitelnost s již dříve zapsaným obchodním jménem** žalobce byla nyní v řízení zjištěna. Rozhodnutím o zápisu totiž nebylo rozhodnuto tak, že zapisované jméno je nezaměnitelné s již dříve zapsanými obchodními jmény.  
(Rozhodnutí VS Praha)

**3 Cmo 254/97:** žalobce „AZ Reklama, spol. s r.o.“

žalovaný „Jan Novák AZ reklama“

Soutěžitel, jenž použil **jako dodatek pro své obchodní jméno kmen obchodního jména druhého soutěžitele**, vyvolal tak možnost, že oba účastníci řízení budou zaměňováni či bude vzbuzován dojem o existenci určitého propojení účastníků, ač tady takové propojení není a naopak jde o vztah konkurence.  
(Rozhodnutí VS Praha)

## Dispozice s firmou



**Přechod firmy** (dědění, práv.nástupnictví)



**Převod firmy** (smlouva)

**Lze podnikat pod dosavadní firmou (tzv.starou firmou),**  
pokud jsou splněny následující zákonné podmínky:

- výslovný souhlas zůstavitele, příp. dědiců, nebo právního předchůdce
- firma přechází nebo je převedena současně s podnikem
- součástí firmy je nutný nástupnický dodatek  
(příp. změněný v souladu s jeho právní formou, jde-li o právnickou osobu)

# Ochrana obchodní firmy tzv. absolutní

§ 12 obch. z.

Při neoprávněném užívání firmy se může **dotčený podnikatel** domáhat u soudu, aby neoprávněný uživatel

žalobní nároky:

→ zdržel se takového jednání ← **na zdržení se protiprávního jednání (žaloba záporní – negatorní)**

→ odstranil vzniklý závadný stav ← **na odstranění protiprávního stavu (žaloba odstraňovací – restituční)**

→ vydal mu to, čím se na jeho úkor obohatil ← **na vydání bezdůvodného obohacení**

→ poskytl mu určitou satisfakci ← **na přiměřené zadostiučinění (žaloba satisfakční)**

→ nahradil vzniklou škodu ← **na náhradu škody**

→ **Navíc může soud v rozsudku přiznat právo uveřejnit rozsudek na náklady účastníka, který v řízení neuspěl** ←

Právní věta z rozhodnutí Vrchního soudu v Praze čj. **3 Cmo 234/93**:

„Není v souladu s charakterem předběžného opatření a jeho podmínkami uložení povinnosti ***zdržet se*** (byť jen dočasně) ***užívání*** v obchodním rejstříku ***zapsaného obchodního jména***.“

Právní věta z rozhodnutí Vrchního soudu v Praze čj. **3 Cmo 808/93**:

„Proti obchodní společnosti, jež užívá v obchodním rejstříku později zapsané obchodní jméno zaměnitelné s obchodním jménem žalobce (§ 10 odst. 1 obch.zák.), lze dosáhnout ***odstranění závadného stavu*** návrhem na uložení povinnosti, aby změnila obchodní jméno v základních dokumentech o založení společnosti a v návaznosti na tuto změnu požádala rejstříkový soud o zápis takové změny. Nárok na ***zdržení se užívání*** je na místě tam, kde obchodní jméno oprávněného je používáno jinou osobou zcela či zčásti neoprávněně (např. je zvoleno k označení provozovny podnikatele), a tato osoba užívané obchodní jméno nemá v této podobě v obchodním rejstříku zapsáno.“

Právní věta z rozhodnutí Vrchního soudu v Praze čj. **3 Cmo 684/95**:

„Pokud oprávněnému vznikla ***hmotná újma***, prostředkem nápravy může být ***pouze náhrada škody***, eventuálně vydání bezdůvodného obohacení. Nelze připustit, aby (např. z důvodů obtížného prokazování výše škody) si cestou požadavku na zaplacení přiměřeného zadostiučinění oprávněný řešil jemu vzniklou újmu hmotnou.“